

MAGYAR LAP

+ 3 lei

Taxa postală plătită
aprobării Dir. Gen.

orm
1934

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak

HUNGARIA

Budapest

Disztór 1-2

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. - 99 (1813) Oradea, 1938. mai. 5

Primcolaborator: **dr Gyáriás Elemér**

Megkezdődött Sinaiban a kisantant értekezlete

Jóformán a kormány minden tagja résztvett a megbeszéléseken. — Tömegesen tartózkodnak külföldi diplomaták is Sinaiban

Bucuresti. Saját tud. Kedden este és szerda reggel Sinaiba érkeztek a bucaresti diplomáciai testület következő tagjai: *Veveca*, Csehszlovákia, *Ducici*, Jugoszlávia, *Vale*, Brazília, *Thierry*, francia, *Collas*, görög, *Savakirof*, buigár, *Piering*, dán, *Mogadan*, belga, *Bárdossy*, magyar, *De Weck*, svájci, *Fabricius*, német, *Ugo-Sola*, olasz, *Gunthe*, az Egyesült Államok, *Butter*, angol, *Nasse*, albán, *Lopez*, spanyol köztársasági és *Reginald Hoare*, angol követe. Hasonlóképpen Sinaiba érkezett a jugoszláv és csehszlovák követség számos vezető diplomatája és tisztviselője.

Már hétfőn átették székhelyüket Sinaiba *Petrescu-Commennel* az élükön a román kor-

mánynak csaknem valamennyi tagja és jelen lesz Sinaiban a tárgyalások alatt. Itt van *Contescu*, Románia meghatalmazott minisztere, a Nemzetközi Dunabizottságban, a sajtó-igazgatóság. A bucaresti külföldi tudósítók részben kedden este, részben pedig ma reggel az első vonatokkal érkeztek Sinaiba.

Az értekezlet munkarendjében némi változás állott be. *Stojadinovic* és *Krofta* ugyanis szerdán délelőtt, miután beiratkoztak a Peleskastély látogatási könyvébe, látogatást tettek *Miron-Christeanól* a kolostorban, aki közvetlen ezután a Palace-szállodában visszaadta a két miniszter látogatását.

Sajtóvélemény a kisantant megbeszéléseiről

Bucuresti. Saját tud. A Kisantant-konferenciáról a következőket írják a lapok: Az értekezlet programja szemelőtt tartja az Európában legutóbb bekövetkezett változásokat, különösen Ausztriának Németországgal való egyesülését.

Holnap estére, — írja a *Timpul*, — az értekezlet közleménye ismét le fogja szögezni a három tagállam közötti tökéletes véleményegyezségét, a béke megvédése és a szerződéses kötelezettségek tárgyában.

BELGRÁDI LAP A KISANTANT KONFERENCIÁRÓL ÉS MAGYARORSZÁGRÓL.
Belgrádból jelentik: A „Politika” hosz-

szabb cikkben foglalkozik a kisantant sinaiai konferenciájával, de különösen a konferenciának a Magyarországgal való viszony kérdését illető programjával. A lap utal a magyar követ és a kisantant külügyminiszterei között a legutóbbi sinaiai értekezlet során lefolyt tanácskozásokra. Ezek a tárgyalások nem vezettek még megfelelő eredményre, mert bizonyos nehézségek merültek fel a magyar kívánságok teljesítése körül. Kétségtelen, — írja a lap, — hogy a sinaiai tárgyalások keretében fölvetik a kérdést, milyen messze mehetnek a magyar kormány kívánságainak teljesítése tekintetében.

Madrid egyetemi negyedében kiújultak a harcok

A köztársaságiak aláaknázták és felrobbantották a rákkutató intézetet. — A nemzetiek Teruelről délkeletre kezdtek előnyomulást

Salamanca-ból jelentik: A spanyol harcterekről érkező jelentés szerint *Varella* tábornok csapatai a Quadar hegységben, Teruelről délkeletre tovább haladnak előre. Egy másik csapat megszállta a Pedridas magaslatot és ezzel fontos útkereszteződés jutott birtokába.

Madrid északkeleti részén, az egyetemi negyedben a köztársaságiak aláaknázták egy régi épületet, mely rákkutató intézet volt és levegőbe röptették. A romokai azulán megszállták. A nemzetiek ellentámadásba kezdtek, hogy visszahódítsák az elvesztett területet.

Kisebbségi szakosztály a miniszterelnökségen

Május harmadikán az országos hivatalos lapban a minisztertanácsnak egy új törvényrendelete jelent meg, mely igen közelről érinti az ország különböző népi, nyelvi és vallási kisebbségeit. A törvényrendeletből arról is értesülhetünk, amit eddig csak egyes szakkörök tudhattak, hogy t. i. a vallásügyi és művészeti minisztérium mellett eddig is működött egy úgynevezett kisebbségügyi igazgatóság. Ennek az igazgatóságnak a kisebbségi sorban álló vallási szervezetek dolgaiban, továbbá a színészeti és műkedvelői engedélyezési ügyekben volt véleményező és javaslattevő hatásköre. Most az új törvényrendelet azt mondja ki, hogy a kisebbségügyi igazgatóságot át helyezik a miniszterelnökséghez, ahol ezentúl már nemcsak a vallási és művészeti ügyekre, de általában a kormányzat minden ágára kiterjedni a működése. A nagyfontosságú államadminisztrációs átszervezésről szó szerint a következőkben szól az új törvényrendelet:

I. szakasz. Május elsejei kezdettel a kultusz- és művészeti minisztérium mellett működő kisebbségi igazgatóság a miniszterelnökség hatáskörébe megy át s neve „Általános kisebbségi szakosztály” lesz.

II. szakasz. Az általános kisebbségi szakosztály hatásköre a következőkre terjed ki:

a) Ellenőrzést gyakorol afölött, hogy a különböző törvényhozási és közigazgatási intézkedéseket az állam keretében a kisebbségeknél hogyan alkalmazzák.

b) Valahányszor csak szükségesnek látja, közbelép az intézkedések egységes és pontos alkalmazása érdekében.

c) Tanulmányozza azokat a kérdéseket, amelyeket az állami törvényhozás a kisebbségek tekintetében felvet és az illetékes hatóságoknak a közérdek szempontjából hasznos megoldásokat javasol.

III. szakasz. Az általános kisebbségi szakosztály hatáskörének betöltésében a miniszterelnök közvetítésével közbelép az illetékes minisztériumok vezetőinél a szükségesnek talált intézkedések foganatosítására.

IV. szakasz. A közhatóságok tartoznak az általános kisebbségi szakosztály véleményét kikérni azokra az intézkedésekre, amelyeket a kisebbségi egyházak, oktatási intézmények s általában minden, a kisebbségeknek az állam keretében való életére vonatkozó kérdésekben szükségesnek talál. Az összes közszolgálati ágak információikkal az általános kisebbségi szakosztály rendelkezésére állanak mindazzal a dokumentáris anyaggal, amelyre a szakosztálynak hatásköre gyakorlásában szüksége van.

V. szakasz. Az általános kisebbségi szakosztály vezetésével királyi rendelettel a miniszterelnök javaslatára az ország főméltó-

Május 10,

ez az utolsó jelentkezési határidő az
Eucharisztikus Világkongresszusra

ságának egyike bízható meg.

VI. szakasz. A kisebbségi általános szakosztály működéséhez szükséges kiadások a miniszterelnökség költségvetésében szerepelnek. Külön szabályzat fogja meghatározni az általános kisebbségi szakosztály egyes szervezeti szerveit és működési módját.

Kétségtelen, hogy ez a törvényrendelet nagy felismerést foglal magában. Azt, hogy nemcsak a vallási tagozódásokkal vannak kisebbségi érdekek összefüggésben s nemcsak egyes szinpadi engedélyezési ügyekkel, hanem az élet minden egyéb vonatkozásában. A vallási szervezetek igazgatási ügyei nyilvánvalóan legfontosabban belevágnak úgy az állam és egyház közötti viszony kérdésébe, mint az egyesek lelki életének egész területére. Ehhez képest a művészeti ügyekbe való állami beavatkozás kevesebb jelentőségű, bár nyilvánvaló, hogy a művészetek önmagukban véve a tömegnevelés óriási hatású eszközei, módjai és előrelendítői lehetnek. Sőt lehetnek a tömeg lelki érdekeinek végzetes aláásói is, ami miatt kisebbségi és többségi népek egyaránt hajba juthatnak. Ha tehát az állam ezzel a érdekekkel is törődni kívánt a kisebbségeknél, ebben is találhatott nagy föladatokat. Kivált ha a kisebbségek speciális érdekeit nemcsak bizonyos rendőri szempontokból, hanem magának a művelődésnek igazi fejlődése szempontjából is jóakarattal számbevette.

Tehát ezen a két (vallási és művészeti) területen is fontos dolog volt, hogy a kormány kisebbségi szempontból szakértő-szolgálatot rendezett be. Azonban bizonyos, hogy ezeken a területeken mégis inkább magának a kisebbségi közönségnek van fontosabb tennivalója; a belső lelkiképzés buzgó szolgálata legfőképpen őrá tartozik. Ez a buzgó szolgálat jórészt földlegessé is tudja tenni az állami beavatkozást, még ellenőrzési szempontból is, mert minél eszményibb buzgóságu egy-egy nép léleképítése, annál kevésbé jöhet összeütközésbe az eszményi államérdekekkel. Az eddigi kisebbségi szakértői szolgálat emiatt is az adott ügykörökben inkább arra volt hivatva, hogy elszűküljön, s nem arra, hogy kiterjedjen.

Bizonyos azonban, hogy az említett két területen való kormányzati tevékenység nem meríthette ki a kisebbségi élet minden vonatkozását. A lelki élet terén a közoktatás ügye, az iskolák ügye kiváltképpen erős kapcsolatban van a kisebbségi érdekekkel. De aztán az anyagi és gazdasági élet egész területén, a közigazgatási és helyi viszonyok minden össze-

függésében, a népjóléti, közegészségügyi és jogszolgáltatási érdekek minden vonalán a kisebbségi közönség szempontjai mind-mind megjelennek és jóakartú kielégítést kívánnak. A most szóbanlevő törvényrendelet tulajdonképpen ennek a fölismerésnek foglalja magában, mikor a kormány a vallási és művészeti minisztérium keretéből az addig ott működő kisebbségügyi igazgatóságot átemelte és az egész kormányzat minden ügyágazatára kiterjedő hatáskörbe helyezte.

Az erre vonatkozó új törvényrendelet már az említett fölismerésnél fogva is nagy jelentőségű. Egyébként magának az új kormányzati intézménynek a hatásköri megszabása is kevés szóval nagyon sokat mondó. Ellenőrzési jog, hogy az állami egységes szempontokat a kisebbségekkel szemben minden vonalon betartsák; eltérések esetén közbelépés az egyes hatóságoknál; véleményezés az összes hatóságoknál, hogy kisebbségi vonatkozású esetekben mi a teendő; véleményezés a kormány tagjai és a törvényhozás részére is, sőt törvényjavaslatok előkészítése kisebbségi vonatkozású kérdésekben; végül nemcsak a hatóságokra, hanem magára a kisebbségi közönségre is vonatkozó ellenőrzési jog. A hatáskörnek ezekben a megjelölésekben rajzolódni ki a körvonala. Az államélet minden fokán átmenő, az alsófokú közigazgatástól a minisztériumokig, sőt a törvényhozásig elhatoló tevékenység mutat-

kozik a körvonalakba zárt tartalomként.

A tartalom részletei és irányelvei még csakugyan egyébként is zártak. Még nem vehető ki teljesen, hogy a május elsejétől életbe léptetett új intézménynek a kisebbségek javára milyen különleges szempontokból kell kiindulnia, mikor ellenőriz, véleményez, vagy törvényt javasol, illetve hatósági intézkedéseknél közbelép. Van azonban a törvényrendeletnek két általános iránymutatása, melyből kiolvasható, hogy először is a központi és vidéki intézkedések összhangzó egységét kell biztosítani, másodsor pedig a kisebbségi kérdések általános megoldására is tanulmányokat kell folytatni. Tehát majd e tanulmányoktól fog függni, hogy a részletkérdésekben mi lesz az irányvonal. És amíg e tanulmányozások minden részletre hatolóan megteremtik a vezető szempontokat, addig is egységesítés, az eddig kialakult államközponti irány lesz az, amit úgy a kisebbségi közönséggel szemben, mint a hatóságoknál a kisebbségi igazgatóságnak érvényesítenie kell. Ha ez a központi irányzat túlhaladottnak, vagy innen maradónak mutatkozik, arra éppen az előírt tanulmányozás adhatja meg a javító módosításokat.

Mi mindenesetre jó várakozással vagyunk eltelve, hogy különösen ez a szakszerű tanulmányozás igen alkalmas lesz a kisebbségi kérdés kezelésének mind megértőbb irányú fejlődésére.

Súlyos munkászavargások Jamaica-szigetén

Számos halottja és sebesültje van a zavargásoknak

Londonból jelentik: Jamaica szigetén súlyos munkászavargások törték ki. Az angol lapjelentések megállapítják, hogy a szigeten a munkásság nagy nyomorban él és az ültetvényesek kizsákmányolják a munkásokat, akik a szó szoros értelmében éheznek. A munkástömeg és a rendőrség között ismételtlen összecsúszásra került sor. Több ízben is előfordult, hogy a rendőrök szuronyrohamot intéztek a főmeg ellen s az asszonyokat és gyermekeket is legázolták. A munkáspárti *Daily Herald* tudósítója szemtanúja volt, hogy hétfőn este a rendőrök tíz percen át löttek a tüntető aszo-

nyokra és gyermekekre. A lövöldözésnek több halottja és sebesültje van. A munkáspárti lap híradását megerősíti a *New Chronicle* tudósítója is.

A legújabb szentírás kiadás

OSZÖVETÉS. I—III. kötet Vásonkötésben 1080 lei.

UJSZÖVETÉS I—II. kötet Vásonkötésben 360 lei.

Kapható könyvosztályunknál

Baráti kft.

Irtá: Kínizsi Andor

Ha már megírom a dolgot, kötelességemnek tartom bejelenteni, hogy Béla találta ki az egészet. Ővé az ötlet, a dicsőség, az enyém pedig a jelen írás tiszteletdíja. Nekem nem kell a dicsőség, en megelégszem a pénzzel is. Csak minél több legyen!

Ez a kis elme-futtatás egyáltalán nem tartozik a történehez. Csupán a magam igazolására hoztam fel, nehogy plagizálással vádoljon meg Pali, Ödön, Karsai, Mariska kisasszony, no és Béla, aki a Baráti kft.-ot megalakította. Egy évvel ezelőtt.

A hivatalban mindenki szerette Lánzos Lajost.

Lánzos Lajos mindenkit szeretett a hivatalban.

Legjobban mégis az alkoholt. Viszont ez nem volt a hivatalban.

Lánzos Lajos ezen úgy segített, hogy állandóan kisfröccsöket hozatott az altisztekkel. Eppen ezért Lajost senki sem nevezte becsületes honpolgári neven. Egyszerűen csak Tütü-nek hívták. Ha valaki nem tudná: a tütü italt jelent. Lajos nagyon is jól tudta, mégsem haragudott meg érte. Ivott tovább.

— Az élet hosszú és komisz — szokta mondogatni kadarkázás közben. — én azonban kifogok rajta. Szépen eliszogatok, a mámor könnyű fátylat von szememre és duplán látom az élet kevés szépségét. A gondokat, bajokat ilyenkor elfelejtem, a szomorúsággal nem törődöm. Különben is, részemre csak az a szomorúság, ha nincs mit innom, haj, haj

Tütü sőhajtott egyet és kortyintott kettőt.

Ez elég nagy hiba volt tőle, mert gyorsan befátyolosodott a szeme. Mindenki ismerte a hivatalban Tütü szenvedélyét, de igyekeztek kedélyesen szemet hunyni fölötte. A cégfőnök, maga az igazgató is, hallgatólágon tudomásul vette, hogy Lánzos Tütü már reggel paprikás kolbászt és két deci kadarkát kávézik, fizóira ujj két fröccsöt kebelez be, így aztán déltáj már rendszerint duplán látja az élet szépségeit.

Mondom, tudomásul vették, bár nem igen szerették.

Tütünek ugyanis az volt a beosztása, hogy az ügyfeleket lakásaikon keresse fel, ami egyrészt tökéletesen józan halmazállapotot, másrészt kitűnően vasalt ruházatot igényelt meg. Tütü pedig egyikkel sem rendelkezett. A kadarkától virágzó cseresznyefának látta még a fogást is, ruhája pedig mindössze egy volt, azt hordta télen-nyáron. Semmi sem tart örökké még a legjobb öltözet sem, így Lánzos Tütü zakója is lassan hervadni, majd fosztiadozni kezdett.

— Miért nem csináltat már egy új anugot magának Tütü? — kérdezte Karsai egyik nap Mariska kisasszonytól, a gepirőnőtől, aki Tütü bizalmasa, sőt titkáinak letéteményese volt.

Mariska vállat vont, és nevetett: — Nincs rá pénze. Tütü ama ritka honpolgárok közé tartozik, akinek még bejelentett lakása sincs. Saját bevallása szerint hol a nagynénjénél, hol a nővérénél alszik, a szállás kérdése őt nem izgatja. A legrosszabb esetben kihuzza akár a kávéházban is, két pohár konyak mellett.

Karsai derék családapa volt, aki állandóan szociális kérdésekkel foglalkozott. Ezért nem tetszett neki a Tütü tulságosan könnyed, bohém élete sem. Segíteni akart a könnyelmű természetű fiatalemberen, de úgy, hogy meg ne sértőd-hessék. A jóléti tanácskozásba bevonata Ödönt.

Palit és Mariska kisasszonyt, meg Bélát, aki a kollégák spórkasszáját kezelte s így nagy tekintélynek örvendett a hivatalban. Legalább is nála mindig volt pénz.

— Ez így nem mehet tovább, Tütüvel csinálni kell valamit!

Bélának villant a szeme és kimondta a határozati javaslatot:

— Akarata és beleegyezése nélkül fel fogjuk ruházni az öreg fiut. A hetenkint utalványozott kiküldetési költségeiből mindig levonunk majd titokban néhány leit, ezt Mariska összegyűjti és ha már tekintélyesebb summa gyűlt egybe, vásárolunk neki ruhát, fehérneműt, kabátot, ami éppen kell.

— Remek az ötlet! — mondták a kollégák és ezzel megalakult a Baráti kft. Attól kezdve Tütü minden héten kevesebbet kapott kézhez a szokásos költségmegtérítésekből. Nem szólt érte. Talán észre sem vette, vagy nem sokat törődött vele.

Hat hónap alatt sikerült Mariskának annyit összespórolnia, hogy már tellett egy ruhára. A kollégák megvették a szövetet, szabót hívtak a hivatalba, aki szó nélkül mértéket vett Tütüről. Az öreg fiu azt hitte, hogy valami ártatlan tréfáról van szó, hát mukkanás nélkül ürte az egészet. Mosolygott. A mosoly csak akkor fagyott meg az ajkán, amikor a kész öltözetet átnyújtotta neki a Baráti kft., megjegyezve, hogy a saját pénzéből vették számára.

— Szóval ez amolyan kényszerzubbony? — keseredett el Tütü, aki örült ugyan az új ruhának, de közben a pénzt is siratta.

— Már pedig ezentul mindig levonunk az utalványaidból — jelentette ki Béla, — amíg tökéletesen fel nem frissítjük egy rendből álló, gyér ruhatáradat. Következik a cipő, aztán az ingek, fehérneműk! Kétszeresen jól jársz: ke-

Hitler német birodalmi vezér káprázatos fogadtatása Rómában

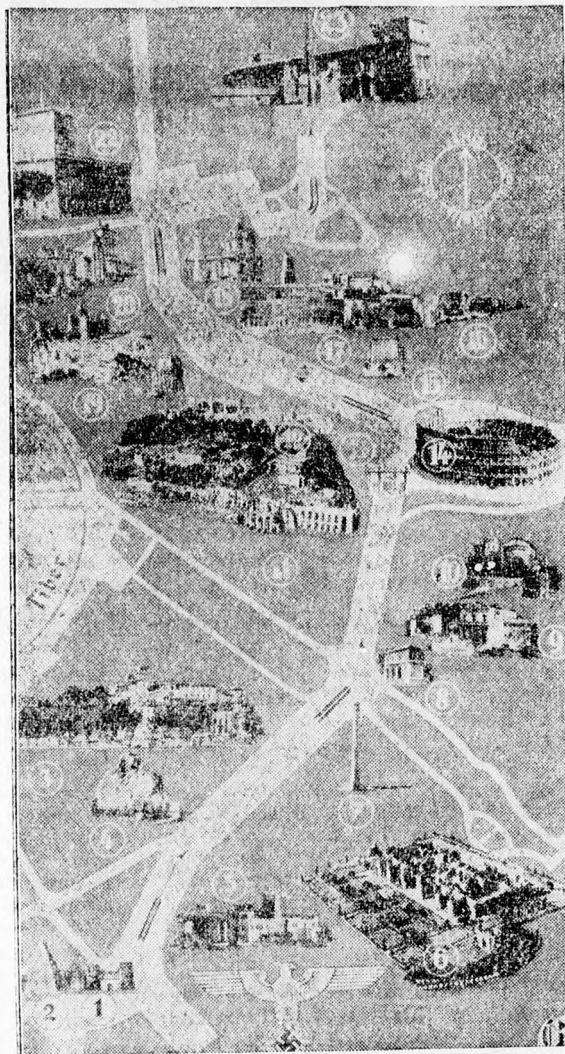
Szokatlan ünneplés a határtól Rómáig vezető vasútvonalon. Az ostiai pályaudvaron Viktor Emanuel olasz király-császár várta Mussolinival az érkezőt. — A régi városfalnál Róma kormányzója mondott üdvözlő beszédet

Rómából jelentik: Hitler német birodalmi vezér és kancellár különvonata kedd este 8 óra 20 perckor megérkezett Rómába. A pompásan feldíszített új ostiai pályaudvaron Viktor Emanuel olasz király-császár és Mussolini fogadta a német államfőt. Jelen voltak a fogadtatáson a kormány tagjai, az állami méltóságok, a fasiszta párt és Róma város vezetői. Amikor Hitler a király és Mussolini kíséretében elhagyta a pályaudvart, a félkör alakú hatalmas téren egybegyűlt közönség egetverő üljenszobrot tört ki. Az állomás előtti téren várták Hitler érkezését az olasz véderő, a fasiszta pártalakulatok és a német nemzeti szocialista párt külföldi szervezeteinek Olaszország minden részéből Rómába érkezett küldöttségei. Hitler a király és a Duce társaságában elhaladt a kivezényelt díszszőpad sorfala előtt, majd a tízenöt kocsiból álló menet megindult a Quirinál felé. Hitler és Victor Emanuel király-császár hat ló által vontatott udvari díszhintóban foglaltak helyet. Az ostiai pályaudvartól a Quirinálig vezető, nyolc kilométer hosszú, ünnepi fényben ragyogó utvonalon mindkét oldalán a fasiszta párt és a milícia alakulatai álltak, mögöttük beláthatatlan tömegben szorongott Róma lakossága, mely határt nem ismerő lelkesedéssel üdvözölte a német birodalom vezérét. A régi városfalnál Colonna herceg, Róma kormányzója üdvözölte Hitlert. Amikor a menet a Via dei Triomfi-ra ért, a két oldalon felállított dísztribünön a diplomáciai testület tagjai és a meghívott előkelőségek üdvözölték az érkező vendéget. A lelkes ün-

neplés mindaddig tartott, amíg a menet meg nem érkezett a Quirinálba. Este 9 óra 30 perckor Hitler az olasz király társaságában megjelent az erkélyen a palota előtt egybegyűlt hatalmas néptömeg szakadatlan éljenzése közepe.

800 kilométer hosszú vasútvonal lobogódszben. Külön fogadtatások Verona, Bologna, Firenze állomásain

Hitlert egész útján, a határállomástól Rómáig vezető 800 kilométeres uton olyan lelkesedéssel ünnepelték, mintahogyan németországi utazásai során szokta ünnepelni a birodalom lakossága. Minden nagyobb állomáson

Erdemes képünk Róma fő utvonalaát ábrázolja, amelyen a horogkereszttel jelölt új pályaudvartól a Quirinálig (királyi palotáig) vonult be az Örök Városba a Vezér. Képünkön a régi és új Róma emlékművei, nevezetes palotái, templomai láthatók a következő sorrendben: 1. A Szt. Pál kapu. 2. Cestius piramis. 3. Az Aventin, 4. A Servius-fal, 5. A Szt. Balbina. 6. A Caraccalá-tűrdő. 7. Az axumi obeliszk, amelyet Abesszinia meghódítása után emeltek. 8. La Vignola. 9. S. Gregorio-Magno. 10. SS. Giovanni e Paolo. 11. Palatin. 12. A Venus és Roma templom. 13. Nagy Konstantin diadalíve. 14. A Colosseum. 15. Torre dei Conti di Segni. 16. Az Augustus Forum. 17. Traján Forum. 18. Traján-oszlop. 19. A Forum Romanum. 20. Nemzeti emlékmű. 21. Cesar Forum. 22. Palazzo Venezia. 23. A Quirinál, vagyis a királyi palota, ahol Hitler lakik Római tartózkodása alatt.

beláthatatlan tömeg szorongott és várta a különvonat érkezését. Mindenütt kivonultak a pályaudvarra a fasiszta szervezetek, a fasiszta ifjúsági osztagok és a frontharcosok. Veronában a város prefektusa művészi kivitelű lovaszobrot nyújtott át a város üdvözlékeként Hitlernek. A vonat begördülésekor az egybegyűlt tömeg ütemesen kiáltotta: Hitler—Duce, Hitler—Duce...

Rengeteg ember állt a vasútvonallal párhuzamosan haladó régi római hadiúton is, hogy láthassák a különvonatot. Az egész utvonalon végig azonban nemcsak a pályaudvart lobogózták fel, hanem lobogódszít kapott minden ház, mely a vonathól látható volt. Nagy ünnepélyességgel fogadták a befutó különvonatot a bolognai pályaudvaron is. Az állomás épületét valósággal elborította a német és olasz zászlóerdő, a délszaki növény és a sok virág. Amikor a különvonat közeledett az állomáshoz, kétszáz mozdony sípja egyszerre megszólalt s úgy jelezte a vonat érkezését. Két óra 18 perckor futott be a vonat a pályaudvarra és mialatt a mozdonyokat kieserítették, a hatóságok vezetői üdvözölték Hitlert, aki leszállt kocsijából, elhaladt a díszszőpad sorfala előtt, néhány szót váltott a német kolónia vezetőivel és fogadta a fasiszta asszonyok küldöttségének üdvözlését. Bolognában két mozdonyt kapcsoltak a vonat elé, amely aztán tovább indult Firenze felé. Itt nem állt meg a vonat, csak lassított és Hitler a kocsijában állva, karját felemelve, mosolyogva köszöntö meg a tömeg lelkes óvációját. Az egész utvonalon a vonat felett alacsonyan szálló vadászrepülőgépek keringtek.

Róma soha, senki számára nem rendezett még ilyen káprázatos fogadtatást, mint Hitler számára. A német birodalom vezérének olaszországi bevonulása fényesebb volt a cézárök diadalmeneténél. A meleg és szép idő kedvezett a nagyarányú fogadtatásnak. Róma város valamennyi házat fellobogózták. A villamosok, társasgépkocsik és magángépkocsik zászlódszít öltöztek.

Fontos megbeszélések gazdasági, politikai és katonai téren

Berlinből jelentik: Maga az a tény, hogy Hitlert az egész birodalmi kormány elkísérte római útjára, sejteti engedni, hogy Rómában fontos gazdasági, politikai, sőt katonai kérdésekről is szó esik. A Wilhelmstrasse különben teljes nyíltsággal közli ezt, csak arról nem ad felvilágosítást, hogy a tárgyalások milyen természetűek lesznek. Kétségtelen, hogy valamennyi kérdés közül a szudéta-német probléma áll előtérben.

A látogatás és fogadtatás célja: tüntető megnyilvánítás a Róma—Berlin-tengely szilárdsága mellett

Rómából jelentik: Olasz politikai körök szerint Hitler olaszországi látogatásának elsősorban demonstratív jellege van. Az európai külpolitika mai fontos pillanatában Olaszország és Németország alá akarja húzni a berlin-római tengely, az olasz-német együttműködés szilárdságát és jelentőségét. A látogatás természetesen alkalmat ad fontos politikai megbeszélésekre is, elsősorban Mussolini és Hitler, továbbá Ciano és Ribbentrop külügyminiszterek között. Hangoztatják olasz körökben, hogy új megállapodások aláírásáról nincs szó, de az semmit sem von le a megbeszélések jelentőségéből. A római találkozás fontosságát nagy mértékben emelik a most lefolyt angol-francia megbeszélések. Az olasz és német politika vezetőinek így alkalma nyílik megvizsgálni a londoni megbeszélések eredményét, amelyekről az angol kormány tájékoztatta a német kormányt és az olasz kormányt is. Valószínűleg szóba kerül a közép- és kelet-európai helyzet is és a megbeszélések — mint Rómában hangoztatják — kétségtelenül a legszűkebb léghőköri fognak lefolyni és jelentékenyen hozzájárulnak a nagyhatalmak közötti megegyezéshez, mely felé az első lépést az angol-olasz megállapodás jelentette.

vesebét iszol és ugyanakkor új holmikát kapsz. Megértted?

Ertette, hát hogye értette volna a jámbor Tütü. Ám azt is tudta, hogy itt hiába minden tiltakozás. Tehát nagybusan bólogatott a fejével és szomorú szívvel távozott új ruhájában.

A dolog azonban kipattant és attól kezdve Tütü nap mint nap könyörgött, fenyegetőzött, siránkozott Mariska kisasszonynak, hogy néhány leit visszaszerezzen az elvont összegekből.

— Nézze, angyali jószágú angyal, a pénz ugyis az enyém, hát ne sajnáljon tőlem egy huszast. Rettenetesen szükségem volna rá. Megadom két napon belül, beccszavamra.

Mariska természetesen kőszívű maradt és nem adott egy banit sem. Tütü egész biztosan italra költötte volna, így viszont zsebkendők, harisnyák, nyakkendők, ingek lettek a rajtolt pénzekből.

Mikor a kalapot megvették Tütünek, én is ott voltam.

— Hatszáz lei?! — hördült fel az összeg hallatára szegény. — Fiúk, csak nem örültetek meg, ilyen drága tökfédőt venni?! Egy vagyon! Inkább adjátok nekem a dohányt, a régi kalapom még jó.

Béla kezébe vette a viharvert nyulszőrmaradványt.

— Először is ez nem kalap, hanem vacak — mondotta komoran. — Tele van lyukkal, folttal, szégyen volna tovább hordani. Másodszor meg azért vásárolunk ilyen drága kalapot, hogy sokáig tartson.

Azzal szétszaggatta és papirkosárba dobta az ócska fejedőt.

— Hatszáz lei!... — sóhajtott Tütü az új kalap láttán. — Száz fröccsöt ihattam volna meg ebből az összegből.

Lassan megindult kifelé és úgy motyogta:

— Még hozzá a jobbik miniről! Beérte a százalékot is...

Lengyelországot nem lehet jóság nélkül kormányozni!

— Illakovicz Kazimira asszony beszél Pilsudszkiról! —

Genf, május hó.

A világ egyik legérdekesebb asszonyával hozott össze a véletlenség. Illakovicz Kazimira miniszteri tanácsos a lengyel külügyminisztériumban, híres költő és feltűnően szép asszony. Ő volt Pilsudszki marsall magántitkárnője. Most a világot járja és Lengyelország felszabadítójáról, újjáépítőjéről. — volt gazdájáról beszél.

Komarniczki lengyel követ estélyén ismerkedtem meg Kazimira asszonnyal. Másnap fogadtott és az egész délutánt átbeszélgettük. Megvallom, engem, túl a sok érdekes élményen, fontos politikai tetten, az kapott meg legjobban, hogy Illakovicz Kazimira megmaradt igazi, közvetlen, melegsívű asszonynak. A *Polonia Restituta* rend nagy tisztí keresztje, a *becsületrend* vörös szalagja, eddig megjelent huszoneköt verses kötete és kilenc évi munka Lengyelország egyik legfontosabb posztján nem tették sem rideggé, sem fölényessé, sem zárkóztatták.

— Mióta a világot járom — mondja — csak egyet akarok elérni: hogy előadásaimból mindenki megtudja, milyen volt a marsall és miye volt Lengyelország népének.

Romantikus történet

— Hogyan lett a marsall magántitkárnője?

— Ő, ennek igazán romantikus története van. 1912-ben bakfislány voltam szülővárosomban, Vilnában. Pilsudski ekkor önkéntes lengyel légiókat szervezett. Honleányi felbuzdulásomban meglehetősen gyerekes levelet írtam hozzá, arra kértem, hogyha az oroszok ellen vonul, vigyen engem magával, mint — szárnysegédet. Pilsudski természetesen nem tehetett egyebet, minthogy szűkszavú, de barátságos levélben megmagyarázta, hogy lehetlenséget kívánok tőle. Közben teltek-múltak az évek. En az új Lengyelország külügyminisztériumába kerültem s 1926-ban már miniszteri tanácsosi rangban osztályt vezettem. Ekkor találkoztam újra a marsallal, aki akkor már az egész ország vezére volt. Emlékezett a nevemre, megismert, még butácska levelem egy-két kitételét is tudta.

— A szárnysegédem nem lehetett — mondta, — de akar most a magántitkáróm lenni?

— Mit lehetett erre felelni? — kérdezi Kazimira asszony. — Otthagytam a külügyminisztériumot és beálltam hozzá.

— Mi volt a munkája? — kérdezzük.

Kétszáz mázsa levél

— Az állami és — természetesen — a katonai dolgok nem rám tartoztak. Az én munkám a naponta befutó óriási posta átnézése volt. El sem tudja képzelni, hány ezer meg ezer levél érkezett Pilsudski tábornagy címére! Büszkén és nyugodtan állíthatom, hogy minden levelet felbontottam, megneveztem, elolvastam és a kéréseket, kívánságokat eljuttattam a marsallhoz. A levelek legnagyobb részét a nép egyszerű fiait, földművesek, munkások, kisemberek írták. Korlátlan bizalommal és szeretettel fordultak a nemzet vezéréhez, olyan közvetlen hangon, mintha az apjukhoz írnának. Egy-egy ilyen levél életet és családok boldogságát és jövőjét jelentette. Az első évi magántitkárkodás után „teljhatalmat” kaptam a levelek elintézésében. Válaszolhattam, pénzt küldhettem, állást szerezhettem. A marsall tekintélyének egész súlyát latba vehettem, ha szükség volt rá.

— Halála napjáig dolgoztam vele és utolsó

pillanatig mellette maradtam. Azután még egy esztendeig voltam egy halott ember magántitkárnője... Igen, igen, ne csodálkozzék. Egy teljes évig tartott, míg feldolgoztam, rendeztem a marsall levelezését. Amikor elkészültem vele, harminc mázsa levelet adtam a külügyminisztériumnak.

— Harminc mázsa? — kérdelem csodálkozva.

— Ezt soknak tartja? — kérdezi Illakovicz asszony és most rajta a csodálkozás sora. — Tudja, meg, hogy ezt a harminc mázsa két-száz mázsa levélből válogattam ki, ami mind az én kezemen ment keresztül!

— A szárnysegédem nem lehetett — mondta —, de akar most a magántitkáróm lenni?

— Mit lehetett erre felelni? — kérdezi Kazimira asszony. — Otthagytam a külügyminisztériumot és beálltam hozzá.

Vorbuchner Adolf püspök bérmakörúton

Odorheiu. Saját tud. Minthogy a legutóbbi hivatalos bérmakörút az odorheiu római katolikus espereskerületben öt évvel ezelőtt ment végbe, most megint ez az espereskerület került sorra. Ez alkalommal azonban nem az őz főpásztor jött, aki annyiszor járta hazarészünk bércecsölgyes vidékeit, hanem jött az ő lelki gyermeke, a két évvel ezelőtt utódlási joggal felszentelt új püspök: Vorbuchner Adolf, akit az őz főpásztorhoz hasonló nagy lelkesedéssel és szeretettel vártak és fogadtak.

Az új főpásztor bérmakörútjának első állomása a főesperesi székhely, a székely anyaváros volt. Ide április 30-án, szombaton délután negyed hat órákor érkezett meg gépkocsiján harangzúgás közepette. Amint a gépkocsi a plébániához vezető serpentin ut alján elhagyta a felső piactér fölött emelkedő hatalmas szobrot, amely ezt a feliratot viseli: Christus Jesus Homo-Deus Vincit, Regnat, Imperat MCM, feltűnt az örökzöld fenyőgallyakkal ékesített, hármass keresztű díszkapu a főgimnázium gyönyörű épületének törszomszédságában, ahol a hívek sokasága és az egyházközség hitvallásos iskoláinak növendékeire várta a főpásztort. Amint a főpásztor kilépett a gépkocsiból, hatalmas éljenzés hangzott fel, amelynek lecsillapulása után Zselinszky József városi tanácsos és Wenesek József dr. egyházmegyei képviselő mondották el üdvözlő beszédeiket a város és az egyházközség nevében. A püspök románul és magyarul szeretetteljesen válaszolt az üdvözlésekre. Igen kedves jelenet volt az is, amikor Duka Jánosné Molnár Agnes a tauroni leányegyház nevében egy gyönyörű virágcsokrot nyújtott át a főpásztornak. A templomba bevonuló püspököt Sándor Imre főesperes-plé-

— Mi volt a munkája? — kérdezzük.
— Milyenek ismerté a marsall?
— Soha nem volt rosszkedvű, vagy lehangolt. Alanlásaival, munkatársaival szemben óriási követelményeket támasztott, de mindenki boldogan dolgozott neki. A jóságáról kell beszélnem, mert ez jellemzi legjobban ezt a szigorú tekintetű, nagy államférfiút.

— Kilenc éven keresztül kívánságok, panaszok, gratulációk, árukladások, reformtervek és személyi áskálódások száza mentek át a kezemen. A marsall mindenről tudott és mindent a szívével oldott meg. Láttam az államgépezet szerkezetét, láttam jót és a rosszat és láttam, hogy a marsall minden kérdést első-sorban a szívével intéz el. A gyerekeket nagyon szerette és azok rajongtak érte. Óráig eljátszadott velük rengeteg munkája közben is és mindig az volt az érzésem, ha a gyerekekkel láttam, hogy nem rajtuk, hanem velük nevet. Allamtitkot áruklak el most magának; Lengyelországban nem lehet jóság nélkül kormányozni! Ha valaki erőszakkal próbálna meg a lengyel népet vezetni, az rövidesen belebukna. A marsall jó volt és a nép fűzbe ment érte.

Illakovicz Kazimira szemei messzi távolban járnak, amikor Pilsudski marsallról beszél. Megértem, hogy sikere van, amikor Európa válogatott közönsége előtt németül, franciául és angolul elmondja, miként vezette Pilsudski marsall a lengyel nemzetet jósággal és hogyan lehet egygy forrasztani egy egész népet szeretettel.

Lippay Imre.

bános üdvözölte a kulcsok átadásával. A püspök az üdvözlést megköszönve a kulcsokat továbbra is a derék lelkipásztor gondozására bízva, ajtatósságot tartott, amelynek során megemlékezett az egyházközség elhunytjairól, majd pedig jelezte a jövőre várható célját, szép beszédet mondott Szent Miklós püspökről, az egyházközség védőszentjéről és a negyvenegy évvel ezelőtt püspökké szentelt Mailáth Gusztávról, aki annyiszor imádkozott a Szent Miklós oltára előtt a székely anyaváros híveiért. A bérmálás szentségének kiosztása május 1-én a 9 órák főpásztori szentmise után volt. A misén a prédikációt is maga a püspök mondotta. A mise folyamán Griesbacher Stella Maris gyönyörű miséjét az egyházközségi énekkar, énekelte Czilling Antal karnagy szakavatott vezetésével. Mely hatást tett dr. Orbán Domokosné énekszóója is. Amint a püspök 235 bérmálkozóknak kiosztotta a bérmálás szentségét, megkezdődtek a tisztelgések. Ezeknek során Rusan görögkeleti, Ivan görög katolikus esperesek Jodál Gábor dr. ref. egyházi főgondnok, Sigmund József unitárius lelkész, Mattes János evang. lelkész, Vieder Abraham rabbi és Guttman David neolog egyházközségi gondnok s Zselinszky József városi tanácsos tisztelegtek a főpásztornál. A délután folyamán a ferencrendi atyák és az egyházközség egyesületéből és intézményeiből mutatják be hódolatukat a főpásztornak. Az egyházközség anyagi és szellemi állapotáról Wenesek József dr. gondnok tett jelentést a püspöknek. A főgimnázium üdvözlését Boga Lajos dr. tolmácsolta az intézet legfőbb igazgatójának. Bíró Lajos a Római Katolikus Népszövetség és férfitársa, Kheill István az Oltáregylet, Jánky Mária a Kongregáció, Kádár Anna a Mártakör és Nagy Lajos dr. az egyházközségi énekkar üdvözlését fejezte ki a főpásztornak. Véghetetlenül kedves és megható jelenség volt, amikor a felnőttek tömött sorából előlépett egy óvodás kislány és ő is elmondotta verses köszöntőjét. A püspök minden egyes üdvözlésre szerető szavakkal válaszolt s örömet fejezte ki a látottak és tapasztaltak felett. Este ő maga végezte a májusi ajtatósságot. Az ajtatósság után az egyházközségi két dalára Czilling Antal és Bonda Árpád karnagyok vezetésével melletti szerenaddal leplett meg a főpásztort. Hétfőn délelőtt a szentmise után a kerületi papság és a vármegyei római katolikus tanítványok tisztelegtek a főpásztor előtt Sándor Imre főesperes és Bonda Árpád elnök vezetésével. Majd az iskolákat látogatta meg a főpásztor és délután 4 órákor a legjobb benyomásokkal és emlékekkel a Homoród vidékére távozott a bérmált folytatására.

R. L.

Elsőáldozási

emléképek,

két színben, csinos, izléses kivitelben, kapható könyv-osztályunknál.

A nagyobb méretűek (18×27 cm.) ára 2'50 lei, a kisebb méretűek (14×23 cm.) ára 1'50 lei.

A 34-ik Eucharisztikus Világkongresszus hirei

A Budapesti Eucharisztikus Kongresszus Előkészítő Főbizottságának nyilatkozata a kongresszus előkészületeiről

Budapest, május hó.

Aggodalmaskodó lelkek mindig voltak, amikor s ahol valamilyen nagyszabású esemény készült, most is kérdezik, nincs-e veszélyeztetve a XXXIV. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus sikere a mai helyzetben? Az emberek megijednek különböző események miatt és sokan mindjárt attól tartanak, hogy ezeknek a vallási élet megnyilatkozásaira is hatásuk lesz. Vannak jó- és rosszszellemű próféták, akik máris háborús hírekkel töltik meg a levegőt, olyan benyomást keltenek, főleg a távolabbi külföldön, mintha a budapesti Eucharisztikus Világkongresszust meg sem lehetne tartani.

Persze nem szabad elfelejtenünk, hogy sokszor céltalanság is rejlik az ilyen híresztelésekben. Az Eucharisztikus Világkongresszus a vallásos világszemléletnek olyan nagyhatású megnyilatkozása, amely kellemetlen a harcos istentelenekeknek. Nyíltan a kongresszus ellen nem hadakoznak, de annál inkább megmozgatnak minden követ, hogy a kongresszus sikerét ilyen rémhírekkel csökkentsék. A rémhír az ellenpropagandára mindig a legalkalmasabbnak látszott. Az Eucharisztikus Kongresszus esetében azonban annyira légbőlkapottak ezek a rémhírek, hogy rövidesen aztán önmagukat cáfolják meg. A budapesti Eucharisztikus Világkongresszus Előkészítő Főbizottsága ismételtel kijelentette már, hogy aggodalomra semmiféle irányban nincsen a legcsekélyebb ok sem. Magyarország teljes békében és normális életviszonyok között él és semmiféle ok vagy alap nincs arra a feltevésre, hogy a kongresszus nem folyhatik le a tervbe vett keretek között. Magyarország a béke és a nyugalom országa volt a világháború bontozása óta mindvégig. A kongresszus sikerét még a nemkatolikusok is előzékenyen elősegítik, mert itt mindenekelőtt az istenhit védelméről van szó, amelyben mindnyájan megegyeznek. Legelől jár példájával maga a kormányzó, nagybányai vitéz Horthy Miklós, aki bár maga protestáns, katolikus felelőségével együtt mindent elkövet a kongresszus érdekében. A kormányzó felesége egyébként a Világkongresszus legfőbb védnöke is. A pápa őszentsége bíboros-legátusát, Pacelli Eugenio bíboros államtitkárát, a magyar államfő személyesen látja vendégül a királyi palotában, ahol a legátuson kívül még hat bíborost helyez el. Hasonló előzékenységet mutat a kongresszus iránt a magyar kormány és vele együtt az összes hatóságok, a legmagasabbaktól a legkisebkekig. Darányi Kálmán miniszterelnök szintén protestáns és mégis ő maga képviseli a kormányt a legátus megérkezésekor a pályaudvaron, mégpedig hír szerint az Egyház nyelvén: latinul fogja üdvözölni. A magyar kormány három tagja is hivatalos szónoka a kongresszusnak. Ennél döntőbb példa nem kell rá, hogy Magyarország nyugalomban és tárt karokkal várja a vendégeket.

A külföldiek részvételét megkönnyítették

Ami a szomszédos államokat illeti, azokkal Magyarország viszonya jó s valamennyien elősegítik a kongresszus vendégeinek Magyarországra való útutazását. Csehországból, Jugoszláviából és Romániából tízezrekre menő zaránkokok érkeznek a magyar fővárosba s ezek az államok éppenúgy, mint Németország, Olaszország, Lengyelország, Svájc stb. 33-75 százalékgig terjedő vasúti kedvezményeket nyújtottak az útutazóknak. Ezek az államok Magyarországgal mind jó viszonyban vannak s ezért el sem képzelhető, hogy ne tanúsítsanak a zaránkokok iránt minden kitelhető előzékenységet. A rémhírtörzsek nagy részének érvelése tehát ezen a téren is megbukott. Az európai politikai helyzet az utóbbi időben lassanként megnyugodott s a legtöbb országban a háborús hírek terjesztőit hirtőnbe esükták. A leglényegesebb azonban, amit ki kell emelnünk ismét az, hogy sem Magyarország, sem a környező államok viselkedése nemcsak hogy a legkisebb aggodalomra nem ad okot, hanem a legkedvezőbb a kongresszus vendégeinek Magyarországra utazására.

Meg kell említenünk még végül azt is, hogy a kongresszus távolról magától természetesen minden politikai tendenciát. De ez természetesen is, ahol oly sok nemzet tisztelte meg az országot látogatásával. A kongresszus rendezősége pedig

szigorúan ügyel arra, hogy minden politikai surlódás távolmaradjon az ideérkező külföldiek között.

Mindez arra mutat, hogy a kongresszus külső sikeréért a legkevésbé sem kell aggodnunk s a rémhírtörzsek megbukott. A kongresszus lelki előkészületei pedig Magyarországon és főleg Budapesten, ahol a plébániák triduumain és eucharisztikus hetein kívül eddig közel 200 eucharisztikus triduumot tartottak, külön minden minisztériumban, hivatalban, gyárban, bankban, iparvállalatokban és minden elképzelhető testületben és aminek végén csak ezeken a triduumokon 250.000 ember áldozott meg, azt mutatja, hogy a leglényegesebb sikert, a lelki megújulást részben már el is érték maguk a rendezők. Krisztus máris diadalútját járja abban a fővárosban, ahol hívei között meg fog jelenni.

Olasz jelentés az olaszok kongresszusi részvételéről

P. Vincenzo di Lorenzo a Világkongresszusok Állandó Olasz Bizottságának főtitkára legutóbbi levelében arról számol be, hogy Olaszországban 22 szervező központban gyűjtik össze a jelentéseket, melyek arról tanuskodnak, hogy Olaszország hatalmas tömegekkel lesz képviselve az Eucharisztikus Világkongresszuson. Sőt remélhető, hogy a diákság is szép számmal lesz képviselve, annak ellenére, hogy a vizsgák előestéjén lesz a kongresszus. Különösen imponáns csoportban vóln fel a kongresszusra az olasz klérus, amelynek számos püspöke vezetni személyesen híveit Budapestre.

A magyarországi kormánypart a társadalmi önfegyelemért

Zsitvay Tibor volt miniszter nagy beszédet mondott a hatalomra törekvő túllicitálások ellen

Budapestről jelentik: A Nemzeti Egységpart egyik politikai tanácskozásán Zsitvay Tibor volt igazságügyminiszter nagyszabású politikai beszédet mondott.

— Ma, — mondotta többek között, — változások előtt állunk. Változások előtt áll egész Európa, olyan idő előtt, amikor a magyarság sorsa száz évre eldőlt. Nem szabad egyesek megtévesztő törekvései előtt személt hunyni, még akkor sem, ha azt látjuk, hogy azok szépen hangzó jelszavakkal, csábító ígéretekkel, vagy egyenesen a mi jelszavunk kisajátításával akarnak maguknak híveket szerezni. Fi-

gyelmeztettek mindenkit, hogy csak a világos célkitűzéseket nézzék, ott, ahol ilyen található, mert ismerek olyan mozgalmakat, amelyek kizárólag a hatalom átvételét tűzték ki célul és úgy vélik, hogy a többi már magától jön. Mi magyar politikát akarunk folytatni, a magyar faj megerősödéséért. Érvényesüljön a magyar faj a saját hazájában, egyedeiben és egyetemességében és érvényesüljön a közélet a magyar élet minden vonatkozásában. Amikor a nemzet megozza a nagy pénzügyi erőfeszítést, meg kell teremteni a társadalmi önfegyelmet, a társadalmi rend fenntartását mindenáron.

Firenze, Európa egyik legszebb városa. Hitler vezér és kancellár olaszországi tartózkodása alkalmával Firenzét is meglátogatta. Képünkön középpont a Dóm látható, amelyet 1296-ban kezdett építeni Arnolfo di Gambio, s a szép kupolát Brunelleschi emelte. A hangtorony Giotto tervei szerint épült.

A Transzjordán-sivatag titokzatos királya:

Glubb-Glubb őrnagy, Lawrence utódja

London, május hó.

Transzjordánia végelethetetlen sivatagjain, amelyeken a Jordán folyásától egészen Irakig, a világháború idején a titokzatos és szinte misztikus homályban burkolt Lawrence ezredes keverte az Empire érdekkártyáit; egy új és talán elődjénél még titokzatosabb angol katonatiszt bukkant fel. Az új utód, akit a benszülött arabok egyszerűen csak „Glubb, a Patrouille-ból” néven ismernek nem más, mint Glubb-Glubb angol őrnagy. Glubb valóságos neve nem ismeretes s miként Lawrence esetében is látuk, talán sohasem tudja meg senki sem ennek a titokzatos embernek igazi nevét. Glubb őrnagy élő bizonyítéka a közel százéves angol főrekrutálóknak: titokzatos utakon, ismeretlen eszközökkel, sokszor névtelenül és álarc alatt, ezer veszéllyel küzdve, szövi azokat a szálakat, amelyeket az Empire gyarmati külpolitikája megkíván. Vannak törzsek, amelyeknek békés utakon biztosítanak olyan előnyöket, amelyek valamelyik másik békétlen törzs számára éhhalált, harcot és háborút jelentenek. Pénzzel és csalafintasággal mindig lehet olyan hangulatot teremteni Transzjordánia határain, amely pillanatnyilag az angol birodalom érdekeinek megfelel. Mindezt könnyebben elérheti egy rátermett, mindent kockáztató, bátor férfi, aki a sivatag lakosait ismeri, mintegy diplomáciai úton kicsikarni olyan biztosítékokat, amelyeknek gyakorlati értéke mindig bizonytalan. Többet ér az ilyen titokzatos ember csendes munkája, mint a katonai büntető-expedíciók, amelyek angol véráldozatot is kívánnak. Így születnek a Lawrence-ek és Glubb-ök, akik a mérhetetlen gyarmatokkal rendelkező birodalom legnagyobb támaszai és érdekképviselői.

A sivatagi őrzés

Lawrence ezredes mostani utódja a transzjordániai rendőrség „The Desert Patrol” nevű alosztályának vezetője. Ezt a nevet ma is megtartotta s mint „Sivatagi őrzés” ismeretes a jelzett területeken, ahol nevével reszketnek a kurdok éppen úgy, mint az arabok. A Sivatagi őrzés egy teljesen önálló hatáskörrel felruházott része a transzjordáni Légiónak, tehát nem más, mint az angol mandátumterületek végrehajtó hatalma. Ez az őrzés 1930-ban alakult, amikor kényszerűvé vált Glubb őrnagy áthelyezése Irákból Transzjordániába. Eredetileg határőrségi feladatokkal bízták meg a

vállalkozó őrnagyot, hogy az egymással békétlenkedő törzseket, ha kell, fegyveresen is kibékítse, vagy pedig — és ez a gyakoribb eset — egymás ellen uszítsa, hogy nyugodtan lehessen a Transzjordánián keresztülvezető „Pipeline”-t, az olajvezetékét elkészíteni és biztosítani. Glubb őrnagy nemcsak a vállalt feladatot oldotta meg kitűnően, de teljesen saját gondolata szerint alakította ki híres „Sivatagi őrzés” munkaterületét s teljes egyeduralmat biztosított elgondolásainak keresztülvitelére is. Az Empire mindenben kezéjéjézik keleti fiának, aki ma a sivatag teljhatalmú ura hazája érdekében. Befolyása ma már fantasztikus.

Az arab idegenlégio

Glubb őrnagy kétségtelen hatalma a nagy terület fölött —

az idegenlégio terrorisztikus eszközein és hatalmán nyugszik. Akárcsak a francia légiónban, itt is menedéket találnak azok, akik nem akarják multjukat folytatni, vagy mások előtt feltárni. Csodálatos azonban, hogy ez a Légio nem fehérekből, hanem színesekből rekrutálódik, akiknek valamelyes igen nagy bűn nyomja a lelkét s a színészek nem írók. De mindig halált jelentő szokásai elől menekülnek oda, ahol egyelőre még élni lehet, bár a halál ott ólálkodik a légionista hátamögött és kíséri őt, mint az árnyék a sivatag vándorát. Mindenesetre a kitűnő ellátás, elég rendszeres fizetés nem utolsó sorban a rabtáji és harcolási szenvedély kielégítése az, ami vonzza a sivatag megtévedt fiait a Légióba. Glubb helyi ismeretei alapján válogatja össze a jelentkezőket, szemelgett tartva, hogy melyik törzsből vegye a jelentkezőket. A légionisták kemény kiképzésben mennek keresztül s már az is — európai értelemben véve — szerencsének számít ha élve kerül ki a kiképző iskolából.

A Sivatagi őrzés felszereléséhez tartozik hat páncélmozdony és terepjáró tank, a légionisták vad arabok paripákon teljesítenek szolgálatot. Mindazonáltal nemcsak katonai erején nyugszik Glubb őrnagy misztikus hatalma. Pontos utóda is egyben Lawrence-nek. Feladata a legnehezebb amit angol ember vállalhat a vad őserények és szenvedélyek hazájában, ahol a rablás, gyilkosság ősrégi szabály. Ellentétben azonban Lawrence-el, nem a „lázáadások” mestere, hanem a valóságos „békéapostola”, mert csakis így képes igazán békét

teremteni, hogy hazája érdekeit megóvja. Személye a megtestesült titokzatoság. Ismeri a vad beduinok minden faji sajátosságait: vallási szokásait, folyékonyan beszéli nyelvüket a tájszólások legfinomabb nüanszaival, egyszóval őnmaga is beduinok számíthat, ha közéjük megyül.

A Sivatagi őrzés nemcsak katonai, vagy rendészeti alakulat, Glubb őrnagy láthatatlan vezetése alatt, — mert még egy légionista sem látta személyesen —, hanem kimondott „Intelligens Service”, vagyis hírszerző csoport is, amelynek hivatása állandóan tájékozva lenni a vad törzsek szándékairól és magatartásáról.

Glubb-nak sikerült az, ami eddig egyetlen angolnak, de egyetlen fehérnek sem: békét teremtett két nagy arab törzs között s neki köszönhető, hogy Ibn Saud, Ghaby király és Abdullah emirjei tartós békét kötöttek. Nevétől rettegnek a benszülöttek és a légionisták. Az ő kezét érzik, ha vétettek az angol érdekek ellen, vagy megszegtek szigorú parancsait. Az ő nevében osztják ki a jutalmat, éppen úgy, mint a büntetést, vagy halált. Mindenhol láthatatlanul jelen van. Hogy kicsoda tulajdonképpen a misztikus homályba burkolt Glubb, a valójában azt majd csak akkor fogjuk megtudni, ha tényleges halálhíréhez hozzák. Mert ez sem bizonyos, Lawrence is összesen hatszor volt kénytelen „meghalni”, hogy így szabaduljon meg üldözőinek bosszújától s hogy útját másfelé észrevétlenül megkezdhesse. Így indított el hazája világhatalmának alátámasztására új és új akciókat. Anglia világhatalma egynéhány fanatikus Lawrence és Glubb vállalati nyugszik, már ami a gyarmati birodalmat és gazdagságot illeti.

(—z—i—)

Albrecht főherceg esküvője

Budapestről jelentik: Albrecht főherceg és felsőbányai Bocskay Katalin házasságkötése szombaton lesz. A főhercegi párt Szendy Károly polgármester adja össze. Az egyházi esküvő vasárnap lesz a pannonhalmi székesegyházban.

Zsidó világértekezlet lesz szeptemberben Newyorkban

Newyorkból jelentik: Az amerikai zsidók Wiese főrabbi elnökségével értekezletre ültek össze. Az értekezlet négyszáz képviselőt választott és ezek szeptemberben megtartják a zsidó világértekezletet, amelyen a világ zsidóságának 32 kiküldöttje vesz részt. Az értekezlet célja a zsidóság kebelében megnyilvánuló ellentétek megszüntetése és az antiszemitizmus elleni védekezés megvitatása.

Az idei tavasz eseménye a MAGYAR LAPOK

olaszországi társasutazása

Kérjen még ma részletes utiprogramot. Indulás május 28-án. Visszatérés június 7-én. Részvételi díj 5200 lei.

4 nap Róma, 1 nap Firenze, 1 nap Velence. Külön kirándulás Nápolyba. — Jelentkezési határidő május 15.

HIREK

MAGYAR LAPOK
Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lejt.
Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 12-27.

Cluj-i szerkesztő: dr. Sulyok István

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Időnként élénk északi szél, keleten még eső, később a felhőzet csökken, a hőmérséklet keleten kissé csökken, nyugaton alig változik.

PACHA AGOSTON DR. MEGYÉSPÜSPÖK ELUTAZOTT RÓMÁBA. Timisoara. Saját tud. Pacha Agoston dr. megyéspüspök szerdán este a Simplon expresszrel Rómába utazott, hogy ott a Szentatyánál jelentést tegyen. A főpásztor az egyházmegye szokott 5 évi jelentését juttatja el Özsentséghez és beszámolóját Castel Gandolfoban írásban és előszóban teszi meg. A megyéspüspököt, — aki előreláthatóan egy-két hetet tölt a Vatikánban — utjára Waltner József dr. kanonok, püspöki irodavezető kíséri el.

A valutákat új rendszer szerint kell kérni. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági miniszterium hivatalos közleményt adott ki, hogy a valuta kérvények elintézésének megkönnyítése érdekében a kérvényeket ezentúl nem a bankokhoz, hanem közvetlenül a valutahivatalhoz kell intézni (Directiunea reglementarii comerului exterior giuseul de devize Bucuresti, Str. Doamnei 4.) A benyújtott kérvényeket gyorsan elintézik, úgy hogy elfogadás esetén az összeget azonnal le lehet tenni a Banca Nationala illetékes ügyosztályánál Str. Lipsicani 16. A vidéki közönség a kérvényeket a Nemzeti Bank fiókjainál nyújthatja be és ugyanott kap választ és fizetheti le az engedélyezett valuta ellenértékét. A deviza kérvényeknek a következő feltételeket kell tartalmazniuk: Kéliképpen legyenek felbélyegezve. Irógepen vagy pedig megfelelő tintával legyenek írva, négy példányban, az előírt formulán, minden törlés vagy betoldás nélkül. Ezeket a formulákat a Banca Nationala fiókjainál lehet megvenni. Fel kell tüntetni a kérvényező nevét és lakhelyét. Fel kell tüntetni annak a pontos címét, ahová a valutát irányítani akarja. Fel kell tüntetni a fizetés módjait. (Készpénz vagy utalvány). Csatolni kell azokat az iratokat, amelyek alapján a valutát kérik. Diákok kérvényeihez a tanulmányi iratok csatolandók. Akik Franciaországban tanulnak, azoknak csatolni kell a vegyes bizottság igazolványát, akik Németországban tanulnak, azoknak csatolni kell a közoktatásiügyi miniszter igazolványát. Akik egészségi okokból kérik a valutát, azok csatolják a felbélyegezett orvosi bizonyítványt, tüntessék fel betűvel és számmal, milyen és mennyi valutát akarnak. A kérvény csak egyféle valutát kérelmezhet. A kérvény benyújtásával egyidejűleg fel kell mutatni az utlevelet is. Ha bármelyik előírt feltétel hiányzik, a kérvényt visszautasítják. A kérvényekkel együtt a következő társakat kell fizetni: 50 lejt 5 ezer lejt értékig, 100 lejt 5000—10.000 lejt értékig, 120 lejt 10 ezer—20 ezer lejt értékig, 200 lejt 20 ezer lejt felett. A diákok részére nem kell taxát fizetni. Az engedélyezések a kérvény benyújtásától számított tizenöt napig érvényesek a vidéki kérelmezők számára.

Sighet város főteréről eltávolítják a XVIII. századbeli Mária-szobrot. Saját tud. Sighet város főterén van egy homokkőből faragott Mária-szobor, amelyet még a XVIII. század második felében emeltek. Ez a szobor több, mint 160 évig a város főterének a közepén állott míg a város a római katolikus plébánia engedélyével 1932-ben áthelyezte a parkirozott piactér római katolikus templom előtti térére. A Mária-szobor azóta ezen az új helyen áll, de a város vezetősége most ismét felkérte a sighet-i római katolikus egyház vezetését, hogy járuljon hozzá a szobor elhelyezéséhez és annak új helyet jelöljön ki. A szobor áthelyezést az erre szükségessé, hogy a szobor jelenlegi helyére akarják felállítani a hősök szobrát. Az egyházi főhatóság hozzájárulását megadta a Mária-szobor lebontásához, amelyet majd a Kálvárián állítanak fel.

A kereskedelmi könyvek felbélyegzése. Satumare. Saját tudósítónktól. Nemrégben repülőbélyeg ellenőrök jelentek meg a városban és a kereskedőktől a kereskedelmi könyveket kérték. A kereskedők a pénzügyigazgatóság utasítása szerint a repülőbélyegot a könyvlapok után az első lapra ragasztották fel. Az ellenőrök ezt kihágásnak minősítették és a kereskedőkre súlyos bírságot róttak ki. Az érdekelt panaszára a pénzügyigazgatóság ebben az ügyben kérdést intézett a Repülő Alap központi bizottságához, ahonnan most jött meg a válasz. A válasz szerint a repülőbélyeg a kereskedelmi könyvek lapjai után egy lapra is felragasztható és az aki ezt kifogásolja, hivatalos megbízatásával ellentétben jár el.

A BELÜGYMINISZTERIUMHOZ HELYEZTEK AT A SAJTÓ ÉS PROPAGANDA-IGAZGATÓSÁGOT. Bucuresti. Saját tud. Királyi dekrétum értelmében a március 10-iki királyi dekrétum által létesített sajtó- és propaganda-igazgatóságot a miniszterelnökségről áthelyezték a belügyminisztériumhoz. Calinescu belügyminiszter kedden hosszas tanácskozást folytatott Dimancescu vezérigazgatóval és a hozzá tartozó intézmények vezérigazgatóival.

Pályőr merénylete egy forgalmi tiszt ellen. Satumare. Saját tud. Véres merénylet ügyében nyomoznak a bünygyi hatóságok. Nuta Mihály pályőr, aki a seini állomáson teljesített szolgálatot, a vasúti irodában megtámadta Matei Vasile forgalmi tisztet, aki hét késszúrásal súlyosan megsebesített. A tisztviselő életveszélyes állapotban kórházba szállították. Amikor magához tért, elbeszélte, hogy a pályőrrel vallási kérdések felett vitakoztak s mivel a pályőr a saját felragasztólót nem tudta meggyőzni, bosszút állott rajta. Nuta a csendőrség letartóztatta.

MEGALAKULT AZ ANGOL ALSÓHÁZBAN AZ OLASZBARÁT KÉPVISELŐK CSOPORTJA. Londonból jelentik: Kedd este az alsóházban megalakult az olaszbarát képviselők csoportja. Céljuk a barátságos kapcsolat fejlesztése Olaszország és Anglia között. E célból rendszeres időszaki gyűléseket tartanak és összeköttetésbe lépnek az angol hasonló irányulatokkal.

Gondatlanság áldozata lett egy két éves gyermek. Sighet. Saját tud. Romsoara maramuresi községben Zaharatica Emil két éves kis gyermek egy őrizetlen pillanatban kiosont a lakásból és a patakon levő pallón át akart menni a tulsó oldalra. A sikos pallón azonban elcsuszott és a patakba zuhant, ahol halálát lelta. Az eljárás megindult a szülők ellen gondatlanság címén.

A munkaügyi miniszterium körrendelete a munkakamarákhoz. (Bucuresti) A munkaügyi miniszterium rendeletét adott ki a szakkamarak szabályozásáról. A szakkamarak a munkaügyi miniszterium ellenőrzése és irányítása alatt állanak. Ez az ellenőrzés és felügyelet a kamarák mellé kiküldött képviselő által történik. A miniszterium képviselője részt vehet a különböző szakok igazgató tanácsának ülésén tanácsadó jelleggel. Ha a tanács intézkedése törvényellenes lenne, azonnal közbelephet és kérheti az intézkedés végrehajtásának felfüggesztését. A munkakamarák állami intézmények és a tisztviselői köztisztviselők. A munkakamarák hivatalos nyelve tehát beszédben és írásban a román nyelv. A munkakamarák szolgálataiban és igazgató tanács ülésén, a bizottságok gyűlésein kizárólagosan csak románul lehet beszélni. A munkaügyi ellenőrzést kizárólagosan az erre a célra létesített ellenőrző szerv végzi (Serviciu de inspectie a muncii). A munkakamara megállapíthatja a vasárnapok és törvényes ünnepek munkaszünetének megszervezését, azonban csak európai és főtítkárai útján. Egyebekben a munkakamarák csak értesíthetik az ellenőrző közegeket. Nem végezhetnek közvetlen vizsgálatokat és szemléket, kísérhetik azonban az ellenőrző közegeket. A foglalkozási szakszervezetek nem gyakorolhatják a közvetlen ellenőrzést sem a törvények hirtetésének, sem a törvényes munkaszünetek megtartásának ügyében. A szakszervezetek képviselői is kérésre az ellenőrző közegeket, de sem ök, sem a munkakamarák képviselői nem szólhatnak bele az ellenőrzés menetébe és nem bocsátkozhatnak vitába a vállalat képviselőivel. Az ellenőrző ténnyezők kérhetik, vagy elutasíthatják a munkakamarák és szakszervezetek képviselőinek a kísérését. Az ellenőrző közegek a munkakamaráktól és az alkalmazottaktól nyert értesülésekben szigorú titoktartásra vannak kötelezve. Eppen így a gyártási és kitermelési titkok megőrzésében is. A titoktartás megszegését súlyosan büntetik, adott esetben még fogházbüntetéssel is. A munkakamarák értesíthetik az ellenőrző közegeket a vizsgálat szükségességéről, de nem határozhatják meg az időpontját, sem az eljárási módot. Ralea munkaügyi miniszter nagy súlyt fektet az ellenőrző ténnyezők, a vállalatok és a szakszervezetek együttműködésére.

Feljegyzések

A prágai „Die Zeit“ c. napilap, a szudéta-német nemzeti mozgalom hivatalos orgánuma fekszik előtünk és tanulmányozzuk a beszámolókat, melyek a minapi karlsbadi nemzetgyűlésükön elhangzottak.

Különösen tanulságosnak és jellemzőnek találtuk azt a jelentést, mely az ottani német kisebbség elszegényedésének folyamatát és eredményeit tárta fel.

Az előtérben a földkérdés áll. A cseh-szlovák agrár-reform 3.9 millió hold földet helyezett zár alá. Ebből csak 25 százalék volt cseh vagy szlovák földtulajdon, a többi német és magyar. A helyzet megítéléséhez tudni kell, hogy a történelmi Csehországban a nagybirtok sokkal inkább volt cseh kezében, mint németekében. A Schwarzenberg és Lobkowitz hercegek, a tulajdonképpeni csehországi latifundumosok mindig cseheknek vallották magukat.

A tényleg kisajátított földeken megindult a telepítés. Cseh telepeseknek 239.338 hektár föld jutott, németeknek pedig összesen 600. Arról sajnos nem szól ez a statisztika, hogy a magyarok miképpen részesültek a telepítés áldásából, aligha jártak azonban jobban, mint a németek. A földreform végső mérlegét így állítja fel a jelentés: a németek 1.264 millió csehkorona értékű földet veszítettek, a csehek 1.129 millió értékkel gazdagodtak.

Ezt a veszteség-nyereség számlát minden társadalmi foglalkozásról felállították a karlsbadi gyűlésen. Ime, néhány adat ebből a kimutatásból: a postai alkalmazottak állományában a németek 41 százalékot veszítettek, a csehek 35 százalékot nyertek. A vasutnál 48, a továbbiszolgáló állományban 71 százalék a németek vesztesége és kb. ugyanennyi a csehek nyeresége. Igen feltűnő adat ez is: a német lakosságnak nap-számos rétege 1920-tól 14.2 százalékkal növekedett, míg ugyanez a réteg a csehek-nél ugyanez alatt az idő alatt 51.0 százalékkal csökkent. Más szóval: az összes cseh nap-számosok fele tíz év alatt önálló saját gazdaságot tudott alapítani, míg a németek számát a közben tönkrement kisgazdák jelentősen megnövelték. Ez a kisebbségi statisztika azonban nem elégszik meg ilyen általános arányszámokkal, hanem községenként mutatja ki, hol veszték el a német parasztagadások és hány. Az oberläutersdorfi járásban például 232, a steckeniben pedig 19 gazdaságot veszítettek a németek, a csehek pedig ugyanott 172, illetve 17 gazdaságot nyertek.

Nem folytatjuk az adatok felsorolását, melyek az idézett lapban hosszú huszabokat töltenek meg. Izelítől ennyi is elég. Ennyit azonban ebből a kérdésből tudnia kell mindenkinek, aki a sokat emlegetett szudéta-kérdés összes gyökereit ismerni akarja. E sötét gazdasági háttér nélkül a szudéta-német kérdés nem volna az a súlyos nemzetközi probléma, aminek azt ma már mindenki elismeri, a barát épenugy, mint az ellenség. (SKIN).

Zürichi zárlat. Párizs 12.95, London 21.72 fél, Newyork 435.50, Brüsszel 73.35, Milánó 22.91, Amsterdam 242.20, Berlin 175.15, Bécs — schilling 56.75, Prága 15.17, Varsó 82.25, Belgrád 10, Bucuresti 325.

ROOSEVELT A VILÁG ÜSSZES POLITIKAI KIVÁNDOROLTJAIT PÁRTFOGASBA AKARJA VENNİ. Megbízható helyről származó értesülés szerint Roosevelt elnök megbízta James MacDonaldot, egykori népvetségi főbiztost, hogy a világ politikai emigránsainak megsegítésére programot dolgozzon ki. A megbízatást úgy tekintik, mint első lépést egy nagy mentési akció felé.

Az oradeai „Építőiparosok Szövetsége” felkéri a kőműves szindikátus tagjait, hogy f. hó 5-én, csütörtökön d. u. 6 órakor a Sas palotában lévő helyiségünkben tartandó szindikátusi taggyűlésen, tekintettel arra, hogy a tárgysorozatban igen fontos ügyek szerepelnek, okvetlen és teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

* Székszorulásoknál és az ezekkel járó felülvizsgálásnál, légzészervi zavarnál, szívbetegségnél, szédülésnél és fülzúgásnál a belek működését egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar elrendezi, az emésztést előmozdítja, a vérkeringést felhívja a tisztá fejet és nyugodt alvást teremt. Kérdezze meg orvosát.

Férfizarándókat Radnára, Timişoara. Saját tud. Mint minden évben, ezidén is népes férfizarándókat megy a radnai kegyhelyre, mégpedig május 8-án, vasárnap. A zarándókat Pacha Agoston dr. megyéspüspök vezeti. A zarándók reggel öt órakor indulnak különvonaton. A kegytemplomban püspöki nagymise lesz és az ünnepi beszédet Lischerong Mátyás rezsitai főesperes-plébános mondja. Délután a keresztúti ájtatosság alkalmával Scheibert Ferenc egyházi tanácsos, neudorfi plébános mond szentbeszédet. A különvonat este nyolc órakor tér vissza Timişoarára. A zarándók visszatérve, zárt sorokban a második kerületi plébániatemplomba vonulnak, ahol hefelező ájtatosság lesz.

Megkezdődik a zsidójavaslat tárgyalása a magyar képviselőházban. Budapestről jelentik: A képviselőház szerdán befejezte a sajtórendészeti javaslat vitáját és csütörtökön megkezdte az ugynevezett zsidójavaslat tárgyalását.

A ciceui (petru-rareşi) vasúti állomás és fűtőház hatszáz tisztviselője és alkalmazottja városi fizetési fokozatba való sorozását kéri. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A ciceui, volt petru-rareşi vasúti állomás és fűtőház mintegy hatszáz tisztviselője és alkalmazottja terjedelmes beadvánnyal készül fordulni a C. F. R. vezérigazgatóságához. Arra hivatkoznak, hogy tévesen sorozták őket a vidéki tisztviselők táblázatába, mert Ciceu elágazási központja a megélhetés jóval drágább, min akárhol a ország nagyobb városában. Erre vonatkozólag adatokat gyűjtöttek. Hivatkoznak arra, hogy a tisztviselők és alkalmazottak már azért is megérdemlik, hogy városi fizetési táblázatba sorozzák, mert erejükön felül hoztak áldozatot a román egyházakért, iskolákért és népi közönségért. Bevezették saját költségükön egy görögkeleti kápolnát, harangokat vásároltak abból a pénzből, melyet túlórázással szereztek. Jelentős áldozattal járultak hozzá egy görögkeleti paplakk felépítéséhez is. A község három állami iskolájának, valamint a katonai előképzősöknek értékes ajándékokat és készpénz segélyeket juttattak. Az összes állomás és fűtőházi személyzet tagja az Antirevizionista Egyesületnek és a járulékokat pontosan fizetik. Előjárnak a románosításban is: gyakori ünnepeket, értekezleteket tartanak a nép felvilágosítására gazdasági és főleg történelmi ismeretekből. Ezek alapján — mondják a vasutasok — elvárják, hogy anyagi helyzetükön javítson a C. F. R. vezérigazgatósága azzal, hogy városi fizetési táblázatba sorozza őket.

Az új földesur. Föltétlenül nézze meg a clujj Kolping legényegylet „Új földesur”-át, 1938. május 7-én este 9 órakor és május 8-án este 6.30-kor a legényegylet színpadán. Str. Baron L. Pop 3. szám alatt. Kitűnő műkedvelők játszik a nagy- és a kis darabot. Az első előadás után tánc.

Új hetipiac létesül Sigheten. Saját tud. Sighet város vezetősége elhatározta, hogy a Román Közművelődési Egyesülettől 20 évi időtartamra bérbe veszi a színház melletti hatalmas üres térséget, ahol a hetipiacot helyezik el. A terpiacra való alakításához szükséges munkálatok már megkezdődtek.

Egyetlen ügyet tárgyal a ciceui törvényszék mellett működő esküdtszék utolsó évadjában. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Amint ismeretes, az új alkotmány megszüntette a törvényszékek mellett működő esküdtszék működését. A ciceui törvényszék mellett létesített esküdtszék utolsó évadjára egyetlen tárgyalásra hívták össze. Elnöke: dr. Todor János táblabírói rangban működő törvényszéki bíró volt. Tagjai Corduban és dr. Sbarcea törvényszéki bírók. László Eva gheorgheni 24 éves cselédleány ezelőtt négy évvel, a gheorgheni közpórházban egészséges figyelmeknek adott életet. Egyik reggel ágyában az újszülöttet halva találta. A cselédleány azzal védekezett, hogy gyermekét álmában „megnyomta”. Három orvosi szakvélemény állította, hogy a gyermeket szándékosan fojtotta meg László Eva, hogy törvénytelen gyermekétől és így szegényétől megszabaduljon. Ennek ellenére az esküdteknek az volt a véleménye, hogy nem történt emberölés. Határozatuk alapján az esküdtszék László Évát a vád és következményei alól felmentette.

Rövid sighthi hírek: Zagreanu sighthi tanfelügyelő helyére a minisztérium Marin Slujeru igazgató-tanítót nevezte ki. — A sighthi rendőrség egy székér nyersbőrt foglalt le, mert azt minden előzetes orvosi engedély nélkül akarták áruba bocsátani. — A sighthi ellenőrző hatóságok 20 kilogramm súlyú vignetta hamisítványt koboztak el, amelyet Csehszlovákiába akartak átcsempészni. Hasonlóképp lefoglalt a hatóság 81 darab csikóbőrt amelyet szintén Csehszlovákiába akartak juttatni, a megfelelő vámösszeget megfizetése nélkül.

Allását veszítette egy sighthi tisztviselő, mert politizált. Saját tud. A minisztérium rendeletére Sighet város vezetősége Ponta Grigor számvevő-ségi tisztviselői elbocsátotta állásából, mert bebizonyult, hogy a szigorú tilalom ellenére politizált.

Május 20-án nyílik meg Oradeán a strand-fürdő. Oradea. Saját tud. Még a királyi látogatás alkalmával megirtuk hogy Ofélsége kifejezte azt az óháját, hogy népfürdőt építsenek a szegényebb sorsú lakosság számára. Constantin Constantinescu polgármester részletesen tanulmányozta a kérdést és tegnap Faur Emil városi főmérnök társaságában megtekintette azokat a helyeket, ahol a tervbevetett két népfürdőt felépítik. Az első a vár melletti Horia-utcában, a volt katonai rak-tár helyére, a másikat a Decebal hid és a fűzőgyár melletti városi telekre tervezik. Mindkét helyen gőz- és tussfürdő épülne. A munkálatok összköltsége körülbelül 20 millió lei, amely összeget a város tulajdonában levő adóbonok eladásából teremtenék elő. — A népsstrand kérdése is ismét aktuálisá vált. A tervek szerint a „Szilvas” helyen 3-4 százalékos költséggel fog felépülni. — Megsürgette a polgármester Bucures-tében a városon keresztülhaladó nemzetközi utovonal rendbehozását is. — A rossz időre való tekintettel a strand megnyitását május 20-ra tervezik. Rendbehozták a Pankolice uszoda tuta-jait, kilavították a léposókat és bevezetik a hangoz reklámhíradót.

Két hónapra ítélték a gondatlan édesanyát két éves gyermeke haláláért. (Mercurea-Ciuc.) Papp Anna 45 éves valea-strambai asszony a múlt év nyarán felügyelet nélkül hagyta két éves Gvuri nevű fiacskáját. A kis fiu felfáztott a kutkavájára és beleesett a mély kutba. Ott lelta halálát. A törvényszék kéthavi elzárással és kétezer lei pénzbüntetéssel sújtotta a gondatlan édesanyát. A büntetés végrehajtását azonban felfüg-gesztette.

PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁGI HIREK. Kiskereskedők és kisiparosok kötelesek üzleti könyveket vezetni. Az oradeai pénzügyigazgatóság közli, hogy a kisiparosok és kiskereskedők kötelesek üzleti könyveket vezetni, akik évi kétszáz, plusz száz lei illetéket fizetnek a Banca Nationala utján a államnak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy könyveiket nem kell naponta vezetniük, de legkésőbb egy héten belül tartoznak a napi forgalmat külön-külön átvezetni a könyvbe. — **Megkezdődtek a múlt évi időközi adókiutetések elleni fellebbezési tárgyalások.** A pénzügyigazgatóság nagytanácsstermében megkezdtek a múlt évi időközi kiutetések ellen beadott adófellebbezések tárgyalását. A fellebbezési bizottság elnöke Victor Popescu törvényszéki elnök, a kincstárt pedig Horia Niculescu pénzügyigazgató képviseli. Tekintettel arra, hogy több száz ilyen fellebbezés van, a tárgyalások több, mint két hétig fognak tartani.

SZÍNHÁZ-MŰVÉSZET

Nagy sikert aratott a „Kék nefelejes”

— Jeney-Szöts-Nemes eredeti operettjének bemutató előadása Oradeán —

Hangulatos, valóban kellemes színházi mesében volt része mindazoknak, akik tegnap este végignézték a *Kék nefelejes* című operettet. A színtársulat és egyik legtehetségesebb színésze, *Jeney János* írta az operett fordulatot, üdítően friss szövegét, míg a verseket *Nemes Ferenc* műságitrókollegánk, a csattanó bók-versek és vidám strófák népszerű poétája írta. *Nemes Ferenc* kitűnő verseire *Szöcs Ervin* dr komponálta a hangulatos pattogó muzsikát. Választékosan, elegáns stílusban írott, épkézláb operettlibretto, teli tiszta rímekben csengő versek, humor és poézis, jó muzsika — miégyéb kell még egy jó operettnek, amely nekünk még annál is kedvesebb, mert itt született. Transsylvania színeiben játszik és ennek a tájnak üde, friss levegőjét, illatát leheli felénk.

Az előadás most is azon a magas színvonalon mozgott, amit már megszoktunk és joggal elvárunk a Thalia színtársulattól. *Jeney János* az ötletes színésszerző hatásos és megnyerő alakítása mellett *Solymosán Magda* és *Sándor Stefi* vitték sikerre a darabot. E mellett *Csóka József*, *Tompa Sándor*, *Wojticky Elvira*, *Bázsa Éva*, *Czoppán Flóri*, *Réthelyi Ödön*, *Fülöp Sándor* és az előadás valamennyi szereplője hozzájárult a sikerhez. *Stefánidesz József* a főle megszokott lendülettel és biztonsággal vezényelte az előadást.

A Thalia színház műsora:

Csütörtök este 9 órakor: *Jézusfaragó ember*. (Nyirő József páratlan sikerű havasi színjátéka. Főszereplők: Erényi Boöke, Fényes Alice, Pál Magda, Wojticky Elvira, Bemess Hona, Nagy István, Tóth Elek, Tompa Sándor, Csóka József, Réthelyi Ödön, Mészáros Béla, Lantos Béla, Jenei János, Homm Pál, Deésy Jenő, stb.)

Péntek este 9 órakor: *Jézusfaragó ember*. Rendes helyárrakkal.

Szombat délután 5 órakor: *Az ördög cimborája*, olcsó helyárrakkal. — Este 9 órakor: *Háry János*, (Kodály Zoltán világhírű vidám daljátéka, Harsányi Zsolt és Paulini Béla szövegére. Várárhelyi Ziegler Emil eredeti díszleteivel, kiegészített zenekarral. A táncokat betanította, a darabot rendezte és a főszerepet alakítja: Gróf László, Solymosán Magda, Ürmössy Magda, Pál Magda, Rajnai Elli, Tompa Sándor, Csóka József, Jenei János, Fülöp Sándor, Deésy Jenő, Tóth Elek, Homm Pál, stb., a többi főszerepekben.)

Vasárnap délután 3 órakor: *A rossz asszony*. (Először, olcsó helyárrakkal.) — Délután 6 órakor: *Háry János*. (Rendes helyárrakkal.) — Este 9 órakor: *Julia*. (Rendes helyárrakkal.)

Jézusfaragó ember

— Bemutató előadás csütörtökön este —

Csütörtökön este mutatja be a színház Nyirő József színjátékát, a *Jézusfaragó ember*. A sajtó egyöntetű véleménye szerint az utóbbi évek legköltebb és legdrámaibb alkotása a *Jézusfaragó ember*, amely csodálatos egyszerűséggel és utóérthetetlen irói készséggel viszi színpadra a székelly havasokban dolgozó favágók küzdelmes, de hittel és szeretettel megmésesített életét. A néző előtt meglevenednek a Hargita sziklás csúcsai és fenyőerdői és az író izes, de mindig irodalmi nyelven olyan szépségeket talál a hallgató elé, amelyek ritkák a mai színműirodalomban.

Nyirő József páratlan sikerű havasi színjátéka csütörtökön és pénteken este szerepel egyelőre a színház műsorán, amelynek főszerepeit Erényi Boöke, Fényes Alice, Coppán Flóri, Pál Magda, Nagy István, Mészáros Béla, Tóth Elek, Tompa Sándor, Jenei János, Lantos Béla, Réthelyi Ödön, Csóka József, Homm Pál, Deésy Jenő, Csengeri Aladár, Perényi János stb. alakítják. Az előadásokhoz teljesen új díszleteket készítettek és így nemcsak a darab belső szépségei, hanem stílusos kiállításai is gyönyörködtetni fogja a nézőt.

— **Az ördög cimborája**, szombaton délután 5 órakor van a színház műsorán a prózai együttes legkiválóbbjaival.

— **Háry János — premier szombaton este**, A színházi év legnagyobb eseménye lesz a *Háry János*, amelyet színházunk szombaton este mutat be Harsányi Zsolt és Paulini Béla, továbbá Kodály Zoltán vidám daljátéka hathónapi kemény munka után, páratlan gondos, nagyszabású gazdag kiállításban kerül színre. A *Háry János*ban a színház teljes együttese, megnagyobbított zenekar olyan művészi produkát, ami mindenki számára egy örökké tartó élmény marad. A *Háry János* rendezője, címszereplője és táncainak betanítója Gróf László. A díszleteket és kosztümöket Várárhelyi Ziegler Emil tervei alapján Rajnai Sándor és Kudelász Károly vezetésével készítették. A zenekart Stephanidesz József vezényli. A főszerepeket Solymosán Magda, Ürmössy Magda, Horváth Mici, Pál Magda, Rajnai Elli, Wojticky Elvira, Bázsa Éva, Jenei János, Tompa Sándor, Tóth Elek, Csóka József, Nagy István, Homm Pál, Deésy Jenő, Csengeri Aladár, stb., stb. játszik. A *Háry János* egyelőre szombaton este 9 órakor és vasárnap délután 6 órakor van a színház műsorán rendes helyárrakkal.

— **A rossz asszony** első olcsó helyáru előadása vasárnap délután 3 órakor lesz.

— **Julia**, Vasárnap este lesz hatodik előadása Harmath Imre, Földes Imre és Ábrahám Pál nagyszerű operettjének a *Julianak*, rendes helyáruk mellett.

Eggerth Márta Amerikában is sikert ért el a „Szeretlen” című filmmel, amelyet „Charm of La Bohème” (A bohémvilág bája) címmel mutattak be a newyorki World moziban. Osztozott a sikerben férjével, Jan Kiepurával, akivel tudvalevőleg Puccini operájának legszebb részét énekl. A film 99 percig perog.

LEGUJABB

Mussolini látogatás Hitlernél a római Kvirinálban

Hitler birodalmi vezér és kancellár koszorút helyezett el a Pantheonban, megkoszorúzták a Névtelen Katona és a lasiszta hősök emlékművét, majd meglátogatta a milícia központi székházát. — Az udvari ebéd után megkezdődött a megbeszélés Hitler és Mussolini között

Rómából jelentik: Mussolini szerdán délelőtt 10 órakor Ciano, Starace és Alfieri miniszterek kíséretében meglátogatta a Kvirinálban Hitlert. A német birodalom vezére Ribbentrop, Göbbels és Hess társaságában fogadta Mussolinit és kíséretét. Néhány percig tartó beszélgetés után Mussolini és Hitler, valamint kíséretük gépkocsin a Pantheonhoz hajtottak. Itt dicsőszázad sorakozott fel zenével. Hitler koszorút helyezett el az olasz királyirokon, majd Róma zegzugos utcáin át a gépkocsisor Névtelen Katona sírjához érkezett, ahol szintén nagy katonai pompával fogadták a birodalmi kancellárt. Hitler megkoszorúzták az emlékművet, majd a Capitoliumba mentek és itt is koszorút helyezett el az elesett lasiszta hősök emlékművén. A koszorút elhelyezése után Hitler és Mussolini a milícia központi székházát keresték fel. A vezér itt is koszorút helyezett el a szentélyben.

Az udvari ebéd déli tizenkét órakor kezdődött. Az első megbeszélés délután 2 órakor kezdődött meg Hitler és Mussolini között.

HITLER ÉS MUSSOLINI NAGYFONTOSÁGU BEJELENTÉST TESZNEK A RÁDIÓBAN.

Rómából jelentik: Diplomáciai körökben jelentése szerint szombaton Mussolini és Hitler nagyfontosságú bejelentést tesznek a rádióban. A mikrofont a Palazo Veneziában állítják fel és az összes olasz és német rádióállomások közvetíteni fogják a két vezér mondanivalóit.

BLONDEL FRANCIA ÜGYVIVŐ HOSSZAS TANÁCSKOZÁSA CIANOVAL.

Rómából jelentik: Diplomáciai körökben feltűnést keltett, hogy Blondel francia ügyvivő kedden este, közvetlenül Hitler megérkezése előtt, a Cigli palotában majdnem egy óra hosszat tanácskozott Cianoval.

Hatalmas árvizek a Banatban

Víz alá került a Resitai vasúti állomás és a pályaudvar. Halálos áldozata is van az áradásnak

Timișoara. Saját tud. A keddi erős esőzés a Banatban több helyen hatalmas árvizet okozott. Különösen nagy veszélybe került Resita, amelynek környékén a máskor 2-3 méter széles Barava folyó

80 méter szélességre dagadt s 1 millió köbcéntiméternyi vizet szállított óránként.

Az áradás következtében

a resicai vasút-állomás s a sínek egyrésze is víz alá került,

ugy hogy vonat helyett autóbuszok szállították az utasokat Resica-Románra, ahonnan aztán pótszerelvények indításával tették lehetővé a tovább utazást. A resicai Korona-szálló, két utca, az ottani Társadalombiztosító pénztár épülete, és Resica Romana egy része is víz alá került. A mentési munkálatokra katonai csendőrséget, tűzoltóságot, valamint nagy tömeg mentő-munkást vezényeltek ki.

Az áradásnak halálos áldozata is van, egy Dragoj Joan nevű fuvaros személyében, akit szekerével Resica közelében elkapott az ár. A szerencsétlen ember loval együtt oda veszett.

Elsodort az ár a környéken egy gépkocsit is, amelynek utasai Kuncz Béla és Lachner Alajos resitai fiatalemberek, a legnagyobb életveszély árán birtok kimenekültek. A gépkocsit később az ar sekélyesebb helyre sodorta, ahonnan rövidesen kimenték.

Resita és Resita Romana között a 15 ezer voltnyi feszültségű villanyáram póznáit is kitépte a megáradt folyó,

emberéletben azonban szerencsére nem esett kár, csupán annyi történt, hogy Doman és Oravica községekben a villanyvilágítás megszakadt. Az árvíz Resica környékén s a Banat többi részén is kisebb-nagyobb károkat okozott. Resita-Romanan az új hidat emelő daruval kellett felemelni s több helyen emelni kellett a vasúti töltést is.

Buziason a hírtelen feltörő ár elöntötte a partokat és az ottani szálloda társalgó termét.

Érintett a megáradt folyó tíz épületet is, komolyabb bajt azonban nem okozott. Szerdán reggel Praporgescu ezredes, timișoari megyefőnök, Sándor megyei főmérnök kíséretében az áradás színhelyére sietett, hogy ott a szükséges intézkedéseket megtegye.

Ötéves terv Angliában

A fegyverkezési ipar föllendülésének lejárta után a gazdasági helyzet rosszabbodásától tartanak

Londonból jelentik: Az angol kormány nagyszabású ötéves tervet dolgozott ki, hogy megakadályozza a gazdasági depressziót. A felfegyverkezési konjunktúra után ugyanis tartani lehet a gazdasági helyzet rosszabbodásától. Az ötéves terv nagyszabású közmunkákat rendel el és ötszázmillió fontot fordít útépítések és lakóházépítések céljaira

Benes és Hodzsa új terve a német kisebbségi kérdés megoldására

Londonból jelentik: Az Evening News diplomáciai értesülése szerint Benes és Hodzsa új tervet készítettek a német kisebbségi kérdés megoldására az angol kormány lépése következtében, miután London a jelenlegi prágai tervet nem tartja kielégítőnek. Az új terv közli azoknak az engedményeknek végső határát, ameddig a prágai kormány elmehet. Később közlik Hitlerrel Rómából való visszatérése után, hogy Anglia és Franciaország áll az új terv mögött

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” további 10 lei. Allástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Adás-vétel

Redőny
és portál eladó. Megtekinthető Oradea, Piața Regina Maria 3. II. em. a délutáni órákban.

Kitűnő
pianino és rövid zongora, kereszturos olcsón eladó Sternbergnél. — Oradea, Regele Ferdinand 13. szám.

Eladó
antik kredenc, nagyszal, tükrös trimó előszoba fal, többféle butoridarab. Oradea, Parcul Carmen Sylva 6.

Veszek
aranyat, ezüstöt, briliánsot. Herbst ékszerárúház. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

Stingl
zongora eladó. Oradea, Str. Wilson 9-a. Megtekinthető 1-3 óráig.

Eladó
sürgősen 25 hoidas birtok lakóházzal és gazdasági épületekkel Luduson. Értekezni lehet Kileni „Hanyva” üzletvezetőnél, Luduş, jud. Turda.

Zongora
rövid, fekete, kereszturos, teljesen jó állapotban eladó. Oradea, Str. Ciorogariu 23-a. Dr Patzkó.

Alkalmazás

Urasági inas
éves bizonyítvánnyal, perfektül főz, ajánlkozik magános urhoz vagy két tagu családnak. „Azonnal” jellegre a kiadóba.

Mindenes
bejárónő kis családhoz azonnali belépésre felvétetik. Oradea, Str. Regele Carol II. 19. sz. Chaura.

Ügyvédjelölti
állást keres Várad Imre, Oradea, Str. Muresianu 2-a.

Családos
kovácsmester állást keres szakmájában vagy zép mellett. Cim: Kiss Imre kovács, Dămaevaneş, jud. Ciuc.

Fiatal
intelligens nő, házvezetőnőnek elmenne plébániára, vagy kis családnak vidékre. Cim: Oradea, Erdel, Nistru-lui 10. szám.

Gondnoki,
gazdasági felügyelői esetleg házvezetői állást keres gyermektelen házaspár, ki gazdasági és kertészeti teendőkkel teljes gyakorlattal rendelkezik. Cimet a kiadóba kér.

Különféle

Megbízható
mindenes szobalány azonnalra félévetetik. Oradea, Baritiu 4. szám. Pintér.

Olosigban
fekvő pályára tenisz partnereket keresek. Oradea, Str. Moldova 43. sz. Telefon 30-84.

Jómeneteli
fűszerüzlet Oradeán átvevételre kerestetik. Címeket a kiadóhivatalba kérik.

Mindenesleányt
jó bizonyítvánnyal keresek elsőjére. Oradea, Str. Ep. Pavel 17.

Harisnyastoppolást,
selyemharisnya szemfelszedést is, szakemberien és olcsón vállalok. Cim: Róth. Oradea, Vasile Stroiescu 8.

Rózsaszín
leányszoba olcsón eladó. Oradea, Str. Vasile Conta No. 20.

Lakás

Fűszerüzlet
berendezései azonnali kiadó. Oradea, Strada Averescu 37. szám.

Magánház
új, 2 szobás, fürdőszobával, kerttel, villany és vízszolgáltatással csatornázva, eladó. — Oradea, Str. Bălcescu 23-a.

Egy
utcai szoba, konyha, spájz kiadó. Oradea, N. Zeiga 50. szám.

Háromszobás
fürdőszobás utcai lakás mellékkelhelyiségekkel kiadó augusztus 1-re. — Oradea, Parcul Alba-Iulia 2. Poliklinikával szemben.

Egy
szépen butorozott különbejárattal szoba a Carmen Sylva park mellett kiadó. Értekezni lehet: Oradea, Piața Creangă 5. délután 2-4-ig.

Kiadó
ujjonnan épült modern egyszobás fürdőszobás komfortos lakás június 1-re. Ugyanott használt fedőcserep, ajtó, ablak eladó. Oradea, Str. General Holban 22.

Egyszoba,
konyha, speiz kiadó. Oradea, Str. Lahovary 33. szám.

2 szobás
utcai lakás azonnali kiadó. Oradea, Str. Petru Rareș No. 7. Értekezni: Str. Negruzi 18.

Gyermektelen
pontos fizető házaspár keres egyszobás előszobás esetleg 2 kisebb szobából álló lakást. Cimet a kiadóba kér.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépen Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.